

2803 Sayılı "JANDARMA TEŞKİLAT, GÖREV VE YETKİLERİ KANUNU" ¹
(6 ıncı Madde Açıklaması)

****

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Hizmet Sınırı ve Sorumlulukları

Jandarma Genel Komutanı:²

Madde 6 – (Değişik: 25/7/2016-KHK-668/8 md. ; Aynen kabul: 8/11/2016-6755/8 md.)

Jandarma Genel Komutanı tüm Jandarma Teşkilatının komutanıdır. (Mülga ikinci cümle: 2/7/2018 - KHK/703/128 md.)

Jandarma Genel Komutanı, Teşkilatın sevk ve idaresinden, kanun ve nizam hükümlerinin icrasını sağlamaktan, bunlara dayalı olarak verilen emir ve kararların uygulanmasından sorumludur.

NOT:

Jandarma Genel Komutanının görev, yetki ve sorumlulukları: JTGY.Yönt. 52³ - Jandarma Genel Komutan Yardımcılarının görev, yetki ve sorumlulukları: JTGY.Yönt. 53 – Jandarma Bölge Komutanlarının görev, yetki ve sorumlulukları: JTGY.Yönt. 54 - İl Jandarma Komutanı ile komutan yardımcısının görev, yetki ve sorumlulukları: JTGY.Yönt. 55 - İlçe Jandarma Komutanı ve Komutan Yardımcısının görev, yetki ve sorumlulukları: JTGY.Yönt. 56 -- Jandarma Karakol Komutanlarının görev, yetki ve sorumlulukları: JTGY.Yönt. 57 Çalışma ve işbirliğine ilişkin genel esaslar: JTGY.Yönt. 58- Jandarma Genel Komutanlığı: 4. maddenin açıklamasına bkz. – Jandarma teşkilat ve kuruluşu için bkz: JTGY. Yönt. 5 - Jandarma

¹ Kanun No: 2803, Kabul Tarihi: 10/3/1983 , R. Gazete: Tarih : 12/3/1983 Sayı : 17985,

² Bu maddenin başlığı "Jandarma Genel Komutanının görev ve sorumluluğu" iken 25/7/2016 tarihli ve 668 sayılı KHK'nin 8 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 8/11/2016 tarihli ve 6755 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle kanunlaşmıştır.

³ Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi: 12/12/2016, No: 2016/9741, Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi: 21/1/2017 No: 29995

Hazırlayan: Avukat Orhan ÇELEN-Ankara 10 Haziran 2020

birimlerinin konuşlarının düzenlenmesi hk. Bkz: JTGY.Yönt. 6 - Jandarma Genel Komutanlığının Görevleri, Sorumluluk Alanı ve Yetkileri: JTGY. Yönt. Md. 7-10 - Nizam: Tüzükler, kararnameler, yönetmelikler, talimnamelerin ve talimatların hükümleridir(İç Hz.K. 5). - Nizam: Bir cemiyetin içtimai bünyesinden doğan ve o cemiyetin idamesi için riayet edilmesi zaruri bulunan düstur ve kaidelerin Devlet tarafından konulan hükümlerle müeyyidelendirilmesi suretiyle meydana gelen düzendir.⁴

AÇIKLAMA:

Jandarma Genel Komutanlığı Bakanlığa bağlıdır. Jandarma Genel Komutanı, Bakana karşı sorumludur(JTGKY. 4, JTGY. Yönt. 4). Jandarma Genel Komutanı, tüm jandarma teşkilatının komutanıdır(JTGY. Yönt. 52/1).

Jandarma Genel Komutanlığının kuruluş ve kadrolarıyla konuş yerleri, İçişleri Bakanlığınca düzenlenir. Ancak seferberlik ve savaşta Kuvvet Komutanlıkları emrine girecek birliklerin kuruluş ve kadrolarıyla konuş yerlerinin düzenlenmesinde Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınır.(JTGYK. 5/1) Jandarma birliklerinin kuruluş ve konuşlarının düzenlenmesinde mülki taksimat esas alınır. Ancak geçici olarak birden çok ili içine alan bölge teşkilatı da kurulabilir. Bölge komutanı, bölge teşkilatının konuşlu bulunduğu ilin valisine karşı sorumlu olarak görev yapar(JTGKY. 5/2).

Jandarma teşkilatı JTGY. Yönt.nin 5 inci maddesinde belirtilen merkez ve taşra teşkilatı ile doğrudan merkeze bağlı birimlerden oluşur.(JTGY. Yönt. 5/1).

Jandarma Genel Komutanına tanınan bu yetkilerin temelinde, taşıdığı sorumluluk bulunmaktadır. Maddenin ikinci fıkrasına göre; J.Gn.K., Jandarma Teşkilatının sevk ve idaresinden, kanun ve nizam (tüzük, kararname, yönetmelik ve talimat) hükümlerinin yerine getirilmesini sağlamaktan, bunlara dayalı olarak verilen emir ve kararların yapılmasından sorumlu kılınmıştır. Bu anlamda, Jandarma Teşkilatının bütün işlerinden sorumlu en büyük komutandır. JTGY.Yönt. md. 4 gereği bu sorumluluk, İçişleri Bakanına karşıdır.

⁴ Türk Hukuk Lügatı: Türk Hukuk Kurumu Yayını, Ankara 1991, s.270

Jandarma Genel Komutanına ait bulunan güvenlik ve kolluk hizmetlerinin yerine getirilmesine ilişkin sorumluluk bir komutan sorumluluğudur. Bu, siyasi bir sorumluluk değildir. Zira, siyasi sorumluluk 3201 sayılı Kanunun 1. maddesiyle İçişleri Bakanına tevdi edilmiştir. Ancak, Jandarma Genel Komutanlığı Teşkilatı İçişleri Bakanının icra kuvvetini oluşturmaktadır.

Jandarma Genel Komutanı'nın görev ve sorumlulukları, JTYG. Yönt.nin 52 inci maddesinde şu şekilde gösterilmiştir:

Madde 52- (1) Jandarma Genel Komutanı, jandarma teşkilatının komutanıdır.

(2) Jandarma Genel Komutanının görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Jandarmanın mesleki eğitim ve öğretim yönünden yetiştirilmesini sağlamak.
- b) Hizmet ve işlemlerin düzenlenmesini ve yürütülmesini sağlamak.
- c) Personelin özlük işlerinin mevzuat hükümlerine göre yürütülmesini sağlamak, bunlardan yetkili olmadıklarını ilgili makamlara önermek.
- ç) Jandarma teşkilatını denetlemek ya da denetletmek.
- d) Disiplini sağlamak için gerekli önlemleri almak.
- e) Seferberlik ve savaş hallerinde kuvvet komutanlıkları emrine girecek jandarma birimlerini eğitim yönünden hazırlamak.
- f) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile diğer mevzuat hükümleri ile üst yöneticiye verilen görev, yetki ve sorumlulukları yerine getirmek.

(3) Jandarma Genel Komutanı; teşkilatın sevk ve idaresinden, mevzuat hükümlerinin yürütülmesini sağlamaktan, bunlara dayanan emir ve kararları uygulamaktan Bakana karşı sorumludur.

JTYG.Yönt.nin 53 üncü maddesi ise, jandarma genel komutanının yardımcılarının görev ve sorumluluklarına işaret etmektedir. Buna göre, Jandarma genel komutan yardımcılarının görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Jandarma Genel Komutanı tarafından verilen görevleri yerine getirmek.

b) Jandarma Genel Komutanının bulunmadığı zamanlarda vekalet etmek ve yetkilerini kullanmak.

c) Jandarma Genel Komutanının emriyle jandarma teşkilatını denetlemek, yetkilendirildiği diğer konularda gerekli işlemleri yapmak.

ç) İlgili başkanlıklar vasıtası ile teşkilatın gelişim planlarını hazırlamak ve takip etmek.

d) Gerekli gördüğü önerileri Jandarma Genel Komutanına iletmektir.

Orhan ÇELEN Hukuk Bürosu